

Het Mikzo Thuis

CLASSIFICEREN EN INDICEREN

Sven E. Gutker de Geus

Het Mikzo Thuis

Planmatig en persoonsgericht een indicatie opstellen

ISBN 978-90-826449-5-1

Uitgave ZorgvoorKennis ©2018

© 2018 ZorgvoorKennis

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, namelijk elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van ZorgvoorKennis.

ZorgvoorKennis

Ambachtstraat 3

3732 CN De Bilt

www.zorgvoorkennis.nl

Inleiding

De zorg in Nederland verandert en verzorgenden en verpleegkundigen krijgen nadrukkelijk een regierol bij het zorgproces. In de thuiszorg en de langdurende zorg hebben zij een eigen professionele rol en takenpakket. Samen met de cliënt en met het steunsysteem van de cliënt stellen zij een zorgplan op. Zij doen dat op een planmatige wijze en zo persoonsgericht mogelijk. Het gebeurt planmatig door op alle relevante gebieden de status (hoe het gesteld met ieder gebied) en, indien nodig, de zelfredzaamheid te meten (wat weet de cliënt over de gebieden waar hij/zij niet zelfredzaam is en wat doet de cliënt ermee).

In deze handleiding staat de classificatiemethode Mikzo (Meetinstrument Kwaliteit van Zorg) centraal als het gaat om het planmatig en persoonsgericht werken. Met de uitkomsten van de metingen van deze methode spoort de verpleegkundige de doelen op voor ieder gebied waar zorg nodig is. Het doel kan zijn om de status of dat gebied te verbeteren of het doel kan zijn om de status op dat gebied te stabiliseren. Deze manier van doelen stellen is eenvoudig en effectief.

Aan de hand van de doelen bepaalt de verpleegkundige welke acties er nodig zijn om de doelen te bereiken. Een actie kan bestaan uit 'uitvoeren', 'begeleiden' of uit 'signaleren'. Ieder zorgplan is op maat en wordt bijgesteld op ieder moment dat het nodig of gewenst is. Dit boekje is bedoeld als gids voor verzorgenden en verpleegkundigen. Ook is het handig voor mantelzorgers die meewerken bij de zorg.

Planmatig werken

Planmatig werken doe je elke dag. In de meeste gevallen ben je je niet eens meer bewust van het feit dat je planmatig denkt en handelt. Als je mobiele telefoon het heeft begeven dan ga je snel op zoek naar een voor jou geschikt nieuw exemplaar. Je kijkt wat jij nodig hebt als het gaat om de fotokwaliteit, je abonnement, de kosten en de voorwaarden. Het wat, hoe, wanneer en door wie komt in het dagelijks leven als vanzelfsprekend aan de orde. Bij het planmatig werken handel je niet onbewust, maar bewust.

Het gaat om logisch nadenken waar het handelen uit voortkomt. Dat heeft een aantal voordelen:

- Je maakt minder fouten omdat je nagedacht hebt over je doelen en acties;
- Zowel jij, je collega's als je cliënten weten wat er verwacht mag worden;
- Je kunt je eigen handelen beter beoordelen en verbeteren;
- Anderen krijgen een duidelijker beeld van het zorgplan en van de voortgang.

Planmatig werken heeft als doel om iets op een beheerste, gestructureerde en gecontroleerde wijze te laten verlopen. Planmatig werken heeft vier kenmerken:

- Je acties zijn doelgericht;
- Je acties zijn systematisch: ze verlopen volgens van te voren geplande stappen;
- Je acties zijn procesmatig: de verschillende stappen sluiten op elkaar aan;
- Je acties voer je bewust uit: je weet wat je doet (plan) en waarom (doel).

Planmatig werken betekent 'acties uitvoeren volgens een bepaald patroon'.

Wanneer er bijvoorbeeld een gezondheidsprobleem is bij een cliënt dan ga je in vier stappen naar de oplossing.

Eerste stap: zoek de actuele gebieden

Je beschrijft de gebieden zo goed mogelijk. Dat doe je door:

- gegevens te *verzamelen*, zowel objectief (bijvoorbeeld: de cliënt heeft lichte verhoging, namelijk 38,1 graden Celsius, gemeten met een thermometer) als subjectief (bijvoorbeeld de cliënt zegt zich niet helemaal lekker te voelen en het warm te hebben);
- gegevens te *interpreteren*: welke betekenis hebben de gegevens en hoe ernstig is het;
- gebieden zo goed mogelijk te *omschrijven*;
- te beschrijven welke zaken van invloed zijn op de gebieden, dit zegt iets over de samenhangende factoren en de *etiologie*;
- *prioriteiten* te stellen (wat moet eerst en wat kan wachten).

Met het Mikzo classificeert de verzorgende of de verpleegkundige de gebieden waarvan zij/hij vindt dat er zorg nodig is. Deze gebieden kun je op basis van je intake, het onderzoek en je observaties kiezen en actueel maken.

Tweede stap: bepaal de doelen

- Welke doelen streven we na? In de zorg gaat het om stabilisatie van de situatie of om verbetering van de situatie;
  - Hoe kunnen we nagaan of we het doel hebben bereikt? Welke criteria stellen we (objectief of subjectief)? Met het Mikzo kun je meten, de doelen stellen en evalueren.
  - Hoe pakken we het aan? Wie doet wat, wanneer en hoe?
- Het geheel leidt tot een zorgplan met acties.

Derde stap: de acties

De acties worden volgens het opgestelde plan uitgevoerd en de verzorgenden rapporteren op de acties van het plan. Zij rapporteren als er iets bijzonders te melden valt over de acties. Als er een aanleiding voor is dan rapporteren zij ook op de doelen van het plan.

Vierde stap: evaluatie en beoordeling

- Zijn de doelen gehaald en is dit gegaan op de wijze waarop je het hebt gepland?
- Welke acties zijn ingezet en hoeveel tijd is nodig geweest?
- Moet het doel of het plan worden bijgesteld?

Persoonsgericht werken

Persoonsgerichte zorg is zorg die is afgestemd op iemands persoonlijke behoeften, wensen en voorkeuren. De zorgverlener benadert de persoon niet alleen als cliënt, maar ook als mens. Centraal staat de vraag: wat heeft de cliënt nodig om zich van waarde en gelukkig te voelen? Dat je kunt meedenken over beslissingen die jou raken en de zorg krijgt die bij je past. Het is aan de verzorgenden en verpleegkundigen om de uitgangspunten van persoonsgerichte zorg zo goed mogelijk toe te passen. Ervaringen van anderen, methodes en tips helpen je om meer persoonsgericht te werken.

Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is het zelf realiseren van een acceptabel niveau van functioneren op de belangrijke domeinen van het dagelijks leven. Indien nodig door de juiste hulp te organiseren op het moment dat een daling van je functioneringsniveau dreigt of plaatsvindt, die je niet zelf kan voorkomen of verhelpen (2).

Zelfredzaamheid betekent dat je jezelf kunt redden. Zelfredzaamheid is het vermogen van mensen om zichzelf te redden op alle levensterreinen met zo min mogelijk professionele ondersteuning en zorg. Door behoud en/of versterking van zelfredzaamheid kan zorg of intensivering van zorg worden voorkomen of uitgesteld.

Kwaliteit

De zorg moet effectief, veilig en op tijd zijn. Dat is het uitgangspunt van de overheid. Ook vindt de overheid het belangrijk dat cliënten de kwaliteit van zorgaanbieders kunnen vergelijken. Zo kunnen zij de zorg kiezen die bij hen past. Een belangrijk onderdeel in kwaliteitsbeleid is om zoveel te meten als nodig is en zo weinig te meten als mogelijk is. Meten richt zich op het verbeteren van de processen in de organisatie en het richt zich op het meten van de kwaliteit van zorg bij iedere cliënt.

In het kwaliteitskader wijkverpleging(5) staat dit als volgt omschreven:

Uitgaand van wijkverpleging die vanuit een lokale positie werkt aan preventie en aan de bevordering en ondersteuning van de zelfredzaamheid van cliënten met gezondheidsbeperkingen, tekent zich een systematiek af die voldoet aan de volgende randvoorwaarden:

- A. Kwaliteitscriteria die in sterkere mate gericht zijn op de resultaten van wijkverpleging (outcome) zoals tevredenheid cliënten en diagnose gerelateerde parameters van resultaten van de verleende zorg.
- B. Kwaliteitscriteria en meetinstrumenten die minder op de productie op microniveau gericht zijn zoals minutenregistratie.
- C. Kwaliteitscriteria en meetinstrumenten die op meso-niveau verworven worden zoals populatie gerelateerde uitkomsten en procescriteria die gericht zijn op de toetsing van randvoorwaarden voor wijkverpleging, zoals die ontleend kunnen worden aan dit kwaliteitskader.
- D. Kwaliteitscriteria en meetinstrumenten waarvan de uitvoering niet te belastend is.

Classificeren en indiceren

Verpleegkundigen verzamelen in gesprek met de cliënt en het steunsysteem gegevens over de gezondheidstoestand en de behoefte aan zorg van die cliënt. In de zorg biedt het Mikzo een passend classificatiesysteem met daarin een 5-puntsschaal. Met de uitkomsten krijg je de doelen in beeld, kun je acties toewijzen en rapporteren op de doelen en de acties. Een classificatie is een indeling van menselijk functioneren.

Op dit moment kom je in de thuiszorg en de langdurige zorg diverse classificatiesystemen tegen, waaronder het Omaha System het Mikzo (Meetinstrument kwaliteit van zorg). Deze classificaties zorgen voor eenduidig taalgebruik binnen één organisatie (1).

Verpleegkundigen verlenen extramurale zorg en werken daarin samen met andere (zorg)professionals. Verpleegkundigen zijn gericht op ondersteuning van de cliënt en het cliëntsysteem. Het gaat hierbij om aspecten die te maken hebben met kwaliteit van leven, het versterken van de zelfredzaamheid en het versterken van de eigen regie. Zij werken samen met vertegenwoordigers uit het sociale domein. De verpleegkundige vormt daarbij de verbinding tussen zorg en welzijn (5).

Verpleegkundigen combineren verpleegkundige taken met taken op het sociale gebied, zoals het verbeteren van de samenhang tussen preventie, zorg, welzijn en wonen.

Verpleegkundigen hanteren klinisch redeneren als methode en werken zoveel mogelijk evidence-based. Zij maken onderscheid in complexe en minder complexe zorg en kiezen voor de uitvoering en organisatie van zorg het optimum tussen efficiëntie en effectiviteit.

Verpleegkundigen dragen zorg voor transparantie in verslaglegging en registratie. Zij maken gebruik van het systeem dat door de zorgaanbieder is gekozen. Hierbij is uitgangspunt dat het gekozen systeem ondersteunend is aan het verpleegkundig proces.

De volgende normen zijn van toepassing op de wijkverpleging (5):

1. Indiceren en organiseren van zorg vindt plaats op basis van professionele autonomie. Professionele autonomie garandeert cliëntgerichtheid en een onafhankelijk besluit.
2. Indiceren en organiseren van zorg wordt gedaan door een bachelor of master opgeleide verpleegkundige. Van deze professionals mag verwacht worden dat zij beschikken over de noodzakelijke competenties.
3. Indiceren en organiseren van zorg is gericht op versterken van eigen regie en zelfredzaamheid van cliënten en het cliëntsysteem. Verpleegkundigen sluiten hiermee aan op de maatschappelijke noodzaak de zorg verantwoord uit te voeren.
4. Besluitvorming rond indiceren en organiseren van zorg vindt plaats op basis van het verpleegkundig proces. De methode die verpleegkundigen daarbij hanteren is het klinisch redeneren. Dit proces bestaat uit vraagverheldering, diagnose, planning van resultaten en interventies, organisatie, uitvoer en evaluatie van zorg.
5. De verslaglegging voldoet aan de V&VN richtlijn voor verslaglegging. Sinds 2011 bestaat een richtlijn voor verpleegkundige verslaglegging waarin het doel en de onderdelen van de verslaglegging worden besproken.
6. De verpleegkundige overdracht voldoet aan de V&VN standaard voor overdracht van zorg. De standaard bestaat uit informatie over maximaal 27 items in combinatie met de keuze voor een “warme overdracht” als dat noodzakelijk is.

Het zorgplan

Met de uitkomsten van de classificatie heb je de doelen in beeld en kun je het zorgplan opstellen. Voor ieder gebied waar de status een score van een vier of minder heeft, geef je aan wat je doel is. Op hoofdlijnen kan dat een verbeterdoel zijn (een twee wordt een vier) of een stabiliserend doel (bijvoorbeeld: een drie blijft een drie). Vooral bij stabiliserende doelen (bijvoorbeeld: een twee blijft een twee) leg je goed uit waarom verbetering niet (meer) mogelijk is.

Het Mikzo is een meetinstrument waarmee de verpleegkundige in de extramurale zorg een zorgplan maakt en ook de kwaliteit van de zorg meet en volgt. Daartoe worden alle gebieden in beeld gebracht en gescoord. Deze scores leiden tot acties die in het zorgplan komen. De risico-signalering maakt in het domein 'veiligheid' deel uit van het Mikzo. De gebieden van het Mikzo zijn te vinden in vijf domeinen: persoonsgerichte zorg, wonen, welzijn, veiligheid en gezondheid. In elk van deze domeinen zijn er gebieden waarop wordt gemeten hoe het met de status is. Op het moment dat er voor een gebied acties gewenst zijn, worden deze vastgelegd. Er zijn acties gewenst als er verbetering mogelijk is op basis van de beoordeling van de aandachtspunten.

Voor alle gebieden bepaalt de verpleegkundige wat de status is. De uitkomsten zijn getallen tussen de 1 en 5. Met de uitkomsten kan de verpleegkundige per gebied bepalen wat er nodig is, wie de zorg en ondersteuning gaat bieden, hoe vaak dat nodig is en hoe lang dat nodig is. Ook wordt er een verwachting gegeven over de bereiken resultaten.

De status per gebied:

- 1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde
- 2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde
- 3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde
- 4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde
- 5 = geen signalen/ geen risico / geheel op orde

Het komt vaak voor dat de status niet hoger is dan een 2 of een 3 en dat verbetering niet meer te verwachten is. In dat geval is het goed om dit te bespreken en overeenstemming te krijgen met alle betrokkenen over de status en de verwachtingen.

Er zijn twee soorten hoofddoelen: stabiliseren (huidige score en streefscore zijn identiek) of verbeteren (streefscore is hoger dan de huidige score). Per aandachtsgebied wordt bepaald wat de acties zijn: uitvoeren, begeleiden of signaleren. Deze acties worden vervolgens specifiek gemaakt door precies te beschrijven wat er wanneer en hoe vaak moet gebeuren.

De aard van de actie:

Uitvoeren: alle handelingen die je doet

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en monitoren/bewaken

Signaleren: observeren/rapporteren

De acties komen in het zorgplan, plus informatie over wie het gaat doen, hoe vaak, wanneer en tot wanneer.

De aanleiding

Bij de aanleiding breng je de vragen en de wensen van de cliënt in beeld. Het gaat daarbij om vaststaande gegevens, om 'het plaatje' van de persoon zoals die is en is geworden zoals hij/zij is.

ALGEMENE GEGEVENS

- Naam
- Eerste contactpersoon
- Huisarts
- Voornaamste reden van de zorgvraag (opname) en diagnose
- Nevendiagnoses

BESPREEKPUNTEN

- Wens ten aanzien van reanimatie
- Wens ten aanzien van ziekenhuisopname
- Allergie(en)
- Mogelijke inzet van mantelzorg
- Mobiliteit en transfers (zoals lopen, loophulpmiddelen, verplaatsen van bed naar stoel, toiletbezoek)
- Medicatiegebruik, valrisico, voeding, incontinentie en/of stemming?
- Persoonlijke zorg, is er hulp bij ADL nodig?

Persoonsgerichte zorg

Bovenaan het zorgplan komen de vrijheids-beperkende maatregelen. Vervolgens gaat de verpleegkundige na of onderwerpen bejegening, betrokkenheid en communicatie op orde zijn, zonder deze te scoren. De doelen en de acties worden beschreven.

BEJEGENING

In het zorgplan komen:

- Een samenvatting van het omgangsadvies
  - Een samenvatting van de levensgeschiedenis Aandachtspunten:
  - Het verhaal van de cliënt is bekend en staat centraal
  - Medewerkers zijn gericht op de cliënt en praten met de cliënt, niet over de cliënt
  - Medewerkers hebben aandacht voor de normen en waarden van de cliënt
  - Medewerkers/vrijwilligers hebben kennis van zaken en overleggen met de cliënt
- Beschrijf wat de cliënt belangrijk voor ons vindt om te weten bij de dagelijkse zorg:
- Hoe wil cliënt worden aangesproken?
  - Wat zijn afspraken over betreden van het huis, is er een sleutelbeleid?
  - Gewoontes rondom religie/spiritualiteit, genotsmiddelen etc.

BETROKKENHEID

In het zorgplan komen de wensen en de mogelijkheden van de mantelzorgers. Beschrijf de mogelijkheden van familie en netwerk ten aanzien van hun bijdrage aan de zorg. Verwijs zo nodig/zo mogelijk naar acties in het zorgplan.

COMMUNICATIE

Naam, taak en rol van de contactverzorgende of verpleegkundige is bekend bij de cliënt en vertegenwoordiger.

- Rollen / regelgeving van dienstverleners zijn bekend
- Client kan zorgen kenbaar maken aan de dienstverleners
- Client is tevreden over diensten en er is geen taalbarrière en geen culturele barrière

WOONOMGEVING

Is er een zorgvraag rond huishoudelijk werk of een zorgvraag rondom inrichting/wensen ten aanzien van de woonomgeving?

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

Woonruimte is niet aangepast aan zorgbehoefte

Omgeving woonruimte is niet schoon en niet veilig

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Woonruimte is nauwelijks aangepast aan zorgbehoefte Omgeving woonruimte is niet schoon en niet veilig

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

Woonruimte is deels aangepast aan zorgbehoefte Omgeving woonruimte is matig schoon en veilig

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

Woonruimte is grotendeels aangepast aan zorgbehoefte Omgeving woonruimte is redelijk schoon en veilig

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Woonruimte is volledig aangepast aan zorgbehoefte Omgeving woonruimte is schoon en veilig

Kies daar uit, als dat nodig is, de acties:

Uitvoeren: alle handelingen die je doet / overneemt
en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en bewaken
en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf:

- welke zaken familie/mantelzorg doet
- welke zaken belangrijk zijn voor de cliënt in zijn/haar woonomgeving en of veiligheid besproken is (denk aan kleedjes, snoeren, gladde vloeren)
- welke acties rondom inrichting nodig zijn

WOONOMGEVING

A. Is er een zorgvraag als het gaat om verliesverwerking, rouw, rolverandering en er is een behoefte om te praten over het levenseinde en spirituele vragen?

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

Er is geen ruimte en aandacht voor verliesverwerking, rouw en rolverandering en/of er is geen ruimte/ aandacht om te praten over het levenseinde en spirituele vragen

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Er is nauwelijks ruimte en aandacht voor verliesverwerking, rouw en rolverandering en/of er is nauwelijks ruimte en aandacht om te praten over het levenseinde en spirituele vragen

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

Er is deels ruimte en aandacht voor verliesverwerking, rouw en rolverandering en / of deels ruimte en aandacht om te praten over het levenseinde en spirituele vragen

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

Er is redelijk veel ruimte en aandacht voor verliesverwerking, rouw en rolverandering en/of er is redelijk veel ruimte en aandacht om te praten over het levenseinde en spirituele vragen

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Er is veel ruimte en aandacht voor verliesverwerking, rouw en rolverandering en /of er is veel ruimte en aandacht om te praten over het levenseinde en spirituele vragen.

Kies daar uit, als dat nodig is, de acties:

Uitvoeren: alle handelingen die je doet / overneemt
en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en bewaken
en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf:

- Welke acties worden ondernomen om de bewoner/cliënt zo min mogelijk last te laten ondervinden
- Vermeld of arts / psycholoog / maatschappelijk werk / geestelijke verzorging betrokken is

[Zie volgende pagina >](#)

B. Is er de mogelijkheid bij de cliënt om iets voor anderen te betekenen/doen en welke hulp is daarbij nodig?

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

Er is geen mogelijkheid om iets te betekenen voor anderen

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Er is nauwelijks de mogelijkheid om iets te betekenen voor anderen

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

Er is deels de mogelijkheid om iets te betekenen voor anderen

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

Er is een redelijk grote mogelijkheid om iets te betekenen voor anderen

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Er is een grote mogelijkheid om iets te betekenen voor anderen

Kies daar uit, als dat nodig is, de acties:

Uitvoeren: alle handelingen die je doet / overneemt
en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en bewaken
en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf:

- Welke acties worden ondernomen om de cliënt voor anderen van betekenis te laten zijn, of zodat hij /zij dingen voor anderen kan doen.

C. Is er een zorgvraag als het gaat om het uitoefenen van hobby's en/of meedoen aan activiteiten?

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

Client geeft aan in zeer grote mate gebrek te hebben aan sociaal contact
Zeer grote mate van inactiviteit

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Client geeft aan in grote mate gebrek te hebben aan sociaal contact
Grote mate van inactiviteit

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

Client geeft aan gebrek te hebben aan sociaal contact
Matige inactiviteit

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

Client geeft aan in lichte mate gebrek te hebben aan sociaal contact
Lichte mate van inactiviteit

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Geen gebrek te hebben aan sociaal contact
Geen inactiviteit

Kies daar uit, als dat nodig is, de acties:

Uitvoeren: alle handelingen die je doet / overneemt
en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en bewaken
en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf:

- Aan welke activiteiten de cliënt mee doet of welke hobby's hij heeft
- Hoe vaak neemt hij deel aan activiteiten en is er ondersteuning vanuit de verzorging/verpleging nodig?
- Is het een idee om welzijn in te schakelen?

Veiligheid en risicosignalering

Doe bij ieder gebied de risicosignalering.

PERSOONLIJKE ZORG / MOBILITEIT / VALLEN

A. Is er een zorgvraag met betrekking tot ADL? (hulp bij wassen en aankleden, nagels knippen/voetzorg)

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen/zeer groot risico/helemaal niet op orde

Zeer veel moeite met wassen en aankleden

Zeer veel moeite met de dagelijkse mondzorg/voetzorg

2 = ernstige signalen/groot risico/ grotendeels niet op orde

Veel moeite met wassen en aankleden

Veel moeite met de dagelijkse mondzorg/voetzorg

3 = matige signalen/middelgroot risico /half op orde

Regelmatig /redelijk veel moeite met wassen en aankleden

Regelmatig /redelijk veel moeite met de dagelijkse mondzorg/voetzorg

4 = minimale signalen/klein risico /grotendeels op orde

Af en toe / een beetje moeite met wassen en aankleden

Af en toe/ een beetje moeite met de dagelijkse mondzorg/voetzorg

5 = geen signalen/geen risico/geheel op orde

Geen moeite met wassen en aankleden

Geen moeite met dagelijkse mondzorg/voetzorg

Kies daar uit, als dat nodig is, de acties:

Uitvoeren: alle handelingen die je doet / overneemt

en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en bewaken

en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf:

- Wassen/douchen: met 1 of 2 personen? Met hulpmiddel?
- Mond/gebit/hand/voetverzorging/ algemene huidverzorging/manicure, pedicure inschakelen? zoals gebit, oog, borst);
- Hulp met 1 of 2 personen?
- Kleden: met 1 of 2 personen; stimuleren of overnemen (incl. haarverzorging, make-up, sieraden, bril, gehoorapparaat, steunkousen, prothese
- Inzet van een hulpmiddel nodig?
- Ergotherapie inschakelen/betrokken?

B. Is er een zorgvraag met betrekking tot mobiliteit en hulpmiddelen, transfers en risico op vallen? Let op risicosignalering vallen.

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

Zeer veel moeite met transfers/zeer slechte mobiliteit/zeer groot risico op vallen

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Veel moeite met transfers/slechte mobiliteit/groot risico op vallen

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

Regelmatig moeite met transfers/regelmatig slechte mobiliteit/regelmatig risico op vallen

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

Af en toe / enige moeite met transfers/af en toe slechte mobiliteit/klein risico op vallen

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Geen moeite met transfers /goede mobiliteit/geen verhoogd risico op vallen

Kies daar uit, als dat nodig is, de acties:

Uitvoeren: alle handelingen die je doet / overneemt

en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en bewaken

en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf:

- Hoe bewoner/cliënt in/uit bed/stoel e.d. komt en hoe bewoner/cliënt zich verplaatst (korte en langere afstanden, binnen- en buitenshuis)
- Hulp met 1 of 2 personen?
- Transfer binnen het bed: glijzeil, papegaai
- Transfer van bed naar (rol)stoel/toilet/douche met actieve/passieve tillift, stedy, douchestoel, douchebrancard
- Mobiliteit: rollator, rolstoel, stok, driepoot, looprekje, scootmobiel
- Extra actie indien vanuit risicosignalering sprake is van valgevaar
- Schakel indien nodig tilspecialist in voor advies en/of ondersteuning (bv voor bepaling maat en soort tilband)
- Fysiotherapie / ergotherapie inschakelen?

Is er een zorgvraag rondom medicatie? Duidelijk is of de cliënt in staat is om medicatie in te nemen zonder hulp dan wel hulp krijgt bij inname/toezicht nodig heeft bij inname. **Let op risicosignalering medicatieveiligheid.**

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

Geen inname volgens dosering/schema

Het is niet bekend of cliënt in staat is om medicatie in te nemen zonder hulp, of dat deze hulp krijgt

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Vaak geen volledige inname volgens dosering / schema

Het is nauwelijks bekend of cliënt in staat is medicatie in te nemen zonder hulp, of dat deze hulp krijgt

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

Er is deels controle op dosering / schema

Het is deels bekend of cliënt in staat is medicatie in te nemen zonder hulp, of dat deze hulp krijgt

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

Er is redelijke goede controle op dosering / schema

Het is grotendeels bekend of cliënt in staat is medicatie in te nemen zonder hulp, of dat deze hulp krijgt

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Er is goede controle op dosering / schema

Het is bekend of cliënt in staat is medicatie in te nemen zonder hulp, of dat deze hulp krijgt

Kies daar uit, als dat nodig is, de acties:

Uitvoeren: alle handelingen die je doet / overneemt

en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en bewaken

en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf:

- Waaruit de hulp precies bestaat (bestellen, uitzetten, delen, controle op inname, toezicht op inname, toedienen)
- Wie is waar voor verantwoordelijk? Bijv. cliënt is volledig zelf verantwoordelijk voor controle en inname (zonder hulp), of zorg helpt bij het uitzetten/controleren/aanreiken maar cliënt zelf verantwoordelijk voor inname of zorg is verantwoordelijk voor uitzetten/controleren/aanreiken en toezicht inname.

A. Aandachtspunten:

- Het (risico op) huidletsel is in beeld
- Er is een actief beleid ter preventie van/behandeling van huidletsel

Is er een zorgvraag met betrekking tot huid: decubitus, smetten?

Let op risicosignalering huid.

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie:

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

Zeer ernstig (risico op) huidletsel - Braden Graad 4 = uitgebreide aantasting en necrose van onderliggende en/of ondersteunende weefsels en structuren of Braden graad 5 = ernst niet te bepalen door bijvoorbeeld grote hoeveelheid necrotische korst.

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Ernstig (risico op) huidletsel – Braden graad 3 = huiddefect (krater) met schade of necrose van huid en subcutis.

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

(Risico op) huidletsel - Braden graad 2 = oppervlakkige beschadiging van huidlagen of blaarvorming

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

Bijna geen (risico op) huidletsel - Braden graad 1 = niet wegdrukkbaar roodheid op om het even welke plaats

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Geen (verhoogd risico op) huidletsel - Braden graad 0 = geen doorligwond

Kies daar uit, als dat nodig is, de acties:

Uitvoeren: alle handelingen die je doet
en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en monitoren/bewaken
en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf:

- Preventie / behandeling decubitus
- Beschrijf waaruit de preventie of behandeling bestaat (wisselgigging geven, dagelijks observeren en rapporteren, inzetten AD matras, **gebruik (ontbreekt hier iets?)**)
- Zalf/verbandmateriaal, goede voeding, mobiliseren, e.d.) hoe en wanneer acties evalueren, effect meten?
- Arts / diëtist / fysiotherapeut inschakelen/betrokken?

[Zie volgende pagina >](#)

B. Is er een zorgvraag met betrekking tot wondzorg? Let op risicosignalering huid.

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie:

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

zZeer ernstige wond(en) aanwezig

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Ernstige wond(en) aanwezig

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

Wond(en) aanwezig

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

Kleine kans op wond (en)

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Geen wonden aanwezig

Kies daar uit, als dat nodig is, de acties:

Uitvoeren: alle handelingen die je doet

en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en monitoren/bewaken

en/of

Signaleren : observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf:

- Oorzaak, locatie, kleur en grootte van de wond
- Hoe vaak met welk materiaal behandelen
- Hoe en wanneer acties evalueren, effect meten?
- Arts inschakelen/betrokken?

COGNITIE

- Is er sprake van een (risico op) verminderd beoordelingsvermogen?
- Is er sprake van (een risico op) desoriëntatie met betrekking tot tijd / plaats / persoon?
- Is er sprake van een (risico op) beperkt korte termijngeheugen of beperkt lange termijngeheugen?
- Is er sprake van (een risico op) dwalen?
- Is er sprake van (een risico op) een delier?
- Heeft de cliënt een (risico op) een depressie? [Let op risicosignalering depressie.](#)

Om welk functioneren gaat het en is er een zorgvraag als het gaat om:

- Desoriëntatie in tijd/plaats/persoon
- Signalen van hallucinatie/wanen
- Zwerfgedrag
- Verwardheid
- Ontremd gedrag
- Cognitieve achteruitgang
- Bewegingsdrang
- Onbegrepen gedrag
- Behoeftte aan structuur
- Vergeetachtigheid
- Therapie ontrouw
- Delier
- Depressie
- Weigeren van zorg
- Angst

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

Zeer ernstig gedesoriënteerd/zeer ernstige geheugenstoornissen/zeer groot risico op dwalen/
Zeer ernstige somberheid

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Ernstig gedesoriënteerd/ernstige geheugenstoornissen/groot risico op dwalen/ernstige
somberheid

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

Matig gedesoriënteerd/matige geheugenstoornissen/matig risico op dwalen/matige somber-
heid

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

Licht gedesoriënteerd/lichte geheugenstoornissen/klein risico op dwalen/lichte somberheid

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Niet gedesoriënteerd/geen geheugenstoornissen/geen risico op dwalen/geen somberheid

[Zie volgende pagina >](#)

Kies daar uit, als dat nodig is, de acties:

Uitvoeren: alle handelingen die je doet / overneemt
en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en bewaken
en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf welke acties worden ondernomen om de bewoner/cliënt zo min mogelijk last te laten ondervinden:

- Vaste dagstructuur bieden
- Arts / Psycholoog inschakelen
- Indien van toepassing, vermeld VBM, hoe en wanneer evalueren effect?
- Omgangsadviser aanwezig, hoe en wanneer evalueren effect?

Is er een zorgvraag rondom het voorkomen van urineweginfecties, toiletgang en incontinentie? **Let op risicosignalering incontinentie.**

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

Altijd incontinent van urine/ zeer veel moeite met legen van de blaas /vier maal of meer per nacht plassen/zeer abnormale kleur van urine

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Bijna altijd incontinent van urine/veel moeite met legen van de blaas/drie maal of meer per nacht plassen/abnormale kleur van urine

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

Regelmatig incontinent van urine/regelmatig moeite met legen van de blaas/twee maal per nacht plassen/regelmatig abnormale kleur van urine

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

Af en toe incontinent van urine/af en toe moeite met legen van de blaas/eenmaal per nacht plassen/af en toe licht afwijkende kleur van urine

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Geen incontinentie van urine/geen moeite met legen van de blaas/geen afwijkende kleur van urine/niet 's nachts plassen

Kies daar uit, als dat nodig is, de acties:

Uitvoeren: alle handelingen die je doet / overneemt
en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en bewaken
en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf:

- De benodigde hulp bij toiletgang (wat en wanneer, evt. met hulpmiddel).
- Soort en mate van incontinent van urine
- Materiaal en benodigde hulp

A. Is er een zorgvraag m.b.t. eten en drinken / slikken of verteren?

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

Zeer veel moeite met eten/drinken/kauwen, slikken of verteren

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Veel moeite eten/drinken/kauwen, slikken of verteren

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

Regelmatig moeite met eten/drinken/kauwen, slikken of verteren

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

af en toe moeite met eten/drinken, kauwen, slikken of verteren

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Geen moeite met eten/drinken/kauwen, slikken of verteren

Kies daar uit, als dat nodig is, de acties:

Uitvoeren: alle handelingen die je doet / overneemt

en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en bewaken

en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf:

- Hulp bij eten en drinken
- Waaruit bestaat de hulp (klaarmaken, opscheppen, stimuleren, afremmen, eten geven, drinken geven)
- Hoe om te gaan met probleemgedrag bij eten en drinken (bv. weigeren, uitspugen)
- Slikproblemen aanwezig?
- Met hulpmiddel (kromme lepel, tuitbeker, gebruik verdikkingsmiddel e.d.)?
- Gemalen of vloeibaar dieet? Vochtbeperking?
- Ergotherapie/logopedie inschakelen/betrokken?

B. Is er een zorgvraag m.b.t. ondervoeding (incl. uitdroging)? **Let op risicosignalering ondervoeding.**

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

zeer ernstig ondergewicht (BMI onder 14)/ zeer ernstig risico op uitdroging

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

ernstig ondergewicht (BMI tussen 14 en 15,9)/ernstig risico op uitdroging

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

ondergewicht (BMI tussen 16 en 18,5)/risico op uitdroging

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

geen ondergewicht (BMI tussen 18,6 en 24,9)/weinig risico op uitdroging

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

geen ondergewicht (BMI tussen 18,6 en 24,9)/geen verhoogd risico op uitdroging

Kies daar uit, als dat nodig is, de acties:

Uitvoeren: alle handelingen die je doet / overneemt

en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en bewaken

en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf de hulp bij het opheffen van de ondervoeding en/of uitdroging:

- Waaruit bestaat het opheffen van ondervoeding en/of uitdroging (voorkeur eten, tussendoortjes aanbieden (bij score 2 in de SNAQ), stimuleren, dieet)
- Vocht en voeding inname wel/niet registreren? Hoe lang?
- Wegen, hoe vaak? Direct naar metingen?
- Wat is afwijkend voor deze cliënt?
- Hoe en wanneer acties evalueren/effect meten?
- Wanneer hulp inschakelen?
- Bij score 3 of hoger in de SNAQ arts en/of diëtist inschakelen.

[Zie volgende pagina >](#)

C. Is er een risico/zorgvraag op overgewicht en vasthouden van vocht?

Let op risicosignalering overgewicht.

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

Morbide obesitas (BMI boven de 40)/zeer ernstig risico op vasthouden vocht

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Obesitas (BMI tussen 35 - 39,9)/ernstig risico op vasthouden vocht

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

Overgewicht (BMI tussen 30 en 34,9)/risico op vasthouden vocht

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

Licht overgewicht (BMI tussen 25 en 29,9)/weinig risico op vasthouden vocht

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Geen overgewicht/geen verhoogd risico op vasthouden vocht

Kies daar uit, als dat nodig is, de acties:

Uitvoeren: alle handelingen die je doet / overneemt
en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en bewaken
en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf de hulp bij opheffen overgewicht en/of vasthouden van vocht:

- Waaruit bestaat het opheffen van overgewicht en/of vasthouden van vocht bestaat (dieet, gezond eetpatroon ondersteunen, e.d.)
- Hoe vaak wegen?
- Wat is afwijkend voor deze cliënt?
- Hoe en wanneer acties evalueren/effect meten?
- Wanneer hulp arts/diëtist inschakelen?

D. Is er een zorgvraag m.b.t. bloedglucose bepalingen?

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

Zeer ernstige hypo- of hyperglycemie / zeer ernstig afwijkende bloedwaarden

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Ernstige hypo- of hyperglycemie / ernstig afwijkende bloedwaarden

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

Matige hypo- of hyperglycemie / matig afwijkende bloedwaarden

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

Lichte hypo- of hyperglycemie / licht afwijkende bloedwaarden

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Geen hypo- of hyperglycemie / normale bloedwaarden

Kies daar uit, als dat nodig is, de acties:

Uitvoeren: alle handelingen die je doet / overneemt

en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en bewaken

en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf:

- Beschrijf wat voor deze cliënt afwijkende waarden zijn en welke acties dan moeten worden ondernomen.

Is er een zorgvraag als het gaat om mondgezondheid? Denk aan risicosignalering mondzorg, (kunst)gebitsverzorging, mondverzorging, mondzorgplan. **Let op risicosignalering mondzorg.**

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

Zeer veel mond- en/of gebitsproblemen/zeer slecht passend kunstgebit

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Veel mond- en of gebitsproblemen/slecht passend kunstgebit

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

Matige mond- en/of gebitsproblemen/matig passend kunstgebit

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

Lichte mond- en /of gebitsproblemen/niet helemaal passend kunstgebit

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Geen mond-gebitsproblemen/goed passend kunstgebit

Kies daar uit, als dat nodig is, de acties:

Uitvoeren: alle handelingen die je doet / overneemt

en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en bewaken

en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf:

- Waaruit de mondzorg bestaat

DARMFUNCTIE

A. Is er een zorgvraag m.b.t. obstipatie?

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

Zeer ernstige obstipatie

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Ernstige obstipatie

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

Regelmatig last van obstipatie

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

Af en toe obstipatie

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Geen obstipatie

Kies daar uit, als dat nodig is, de acties:

Uitvoeren: alle handelingen die je doet / overneemt

en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en bewaken

en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf de hulp voor het opheffen van obstipatie.

- Moet er dagelijks / iedere dienst een meting moeten worden genoteerd m.b.t. ontlasting
- Wat is afwijkend voor deze cliënt en wanneer moet de arts worden ingeschakeld (bij bijv. 3 dagen geen ontlasting).

[Zie volgende pagina >](#)

B. Is er een zorgvraag m.b.t. diarree?

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

Zeer ernstige diarree/zeer ernstige incontinentie van ontlasting

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Ernstige diarree/ernstige incontinentie van ontlasting

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

Regelmatig diarree/regelmatig incontinent van ontlasting

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

Af en toe diarree/af en toe incontinent van ontlasting

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Geen diarree/niet incontinent van ontlasting

Kies daar uit, als dat nodig is, de acties:

Uitvoeren: alle handelingen die je doet / overneemt

en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en bewaken

en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf welke acties nodig m.b.t. opheffen diarree/incontinentie van ontlasting

- Vochtbalans bijhouden, metingen ontlasting dagelijks noteren?
- Wat is voor deze cliënt afwijkend, wanneer arts inschakelen?
- Contactisolatie nodig?

Is er sprake van (een risico op) oedeem, hoge of lage bloeddruk, hart - en vaatziekte en komt daar een zorgvraag uit voort?

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

Zeer ernstig oedeem/zeer hoge of lage bloeddruk

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Ernstig oedeem/ernstig verhoogde of verlaagde bloeddruk

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

Matig oedeem/matig verhoogde of verlaagde bloeddruk

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

Licht oedeem/lichte verhoogde of verlaagde bloeddruk

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Geen oedeem/geen verhoogde of verlaagde bloeddruk

Kies daar uit, als dat nodig is, de acties:

Uitvoeren: alle handelingen die je doet / overneemt
en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en bewaken
en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf welke acties zijn nodig ter bestrijding of preventie: zwachtelen, steunkousen, metingen, voeding, vochtbeperking. Hoe vaak moet de bloeddruk worden gemeten en genoteerd in metingen, welke waarden zijn voor deze cliënt afwijkend en welke actie moet daarop worden ondernomen?

Is er een zorgvraag m.b.t. de ademhaling (bv COPD, luchtwegen).

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

Client is zeer benauwd/er is een zeer ernstige infectie

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Client is benauwd/er is een ernstige infectie

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

Client is matig benauwd/er is een matige infectie

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

Client is licht benauwd/er is een lichte infectie

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Client is niet benauwd/er is geen infectie

Kies daar uit, als dat nodig is, de acties:

Uitvoeren: alle handelingen die je doet / overneemt

en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en bewaken

en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf de acties om het verlichten van problemen met de ademhaling.

- Welke hulp wordt geboden wordt met betrekking tot problemen met ademhaling.
- Is het nodig om een arts / fysiotherapeut in te schakelen?

Is er een zorgvraag rondom slaap en rust?

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

Zeer grote verstoring van slaappatroon/dag- en nachtritme

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Grote verstoring van slaappatroon/dag- en nachtritme

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

Matig ernstige verstoring van slaappatroon/dag-/nachtritme

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

Lichte mate van verstoring van slaappatroon/dag-/nachtritme

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Geen verstoring van slaappatroon/dag-/nachtritme

Kies daar uit, als dat nodig is, de acties:

Uitvoeren: alle handelingen die je doet / overneemt

en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en bewaken

en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf:

- Of dag- en nachtstructuur geboden moet worden. Denk ook aan rusttijden overdag en nachtcontrole
- Of arts betrokken is
- Hoe en wanneer acties evalueren, effect meten?

Is er een zorgvraag rondom bewegen?

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

Het is niet mogelijk om naar buiten te gaan als dat een wens is

Het is niet mogelijk om te bewegen als dat een wens is

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Het is nauwelijks mogelijk om naar buiten te gaan als dat een wens is

Het is nauwelijks mogelijk om te bewegen als dat een wens is

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

Het is vaak niet mogelijk om naar buiten te gaan als dat een wens is

Het is vaak niet mogelijk om te bewegen als dat een wens is

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

Het is vaak mogelijk om naar buiten te gaan als dat een wens is

Het is vaak mogelijk om te bewegen als dat een wens is

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Het is mogelijk om naar buiten te gaan als dat een wens is

Het is mogelijk om te bewegen als dat een wens is

Kies daar uit, als dat nodig is, de acties:

Uitvoeren: alle handelingen die je doet / overneemt

en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en bewaken

en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf:

- Zo concreet mogelijk welke acties je inzet om de cliënt te laten bewegen.
- Kijk hiervoor met name naar de dingen die de cliënt nu nog kan en hoe je die in stand houdt.
- Schakel de beweegcoach van de afdeling in en/of vraag advies aan de bewegingsagoog.

Is er een zorgvraag met betrekking tot spraak taal (afasie/apraxie/andere (moeder) taal dan Nederlands?

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

Zeer veel moeite spreken en/of begrijpen

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Veel /vaak moeite met spreken en/of begrijpen

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

Regelmatig moeite met spreken en/of begrijpen

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

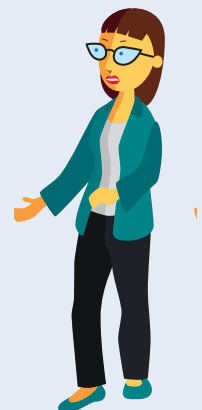
Af en toe moeite met spreken en/of begrijpen

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Geen moeite met spreken en/of begrijpen

Werk deze uit en beschrijf hoe de behoefte aan communicatie wordt ondersteund.

- Wordt een hulpmiddel ingezet?
- Vermeld of een logopedist betrokken is

Is er sprake van (een risico op) een infectie van buitenaf (Noro, MRSA, griep)?

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

Infectiegevaar is zeer groot/zeer ernstige infectie aanwezig

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Infectiegevaar is groot/ernstige infectie aanwezig

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

Infectiegevaar is matig/infectie aanwezig

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

Infectiegevaar is klein/infectie afwezig

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Geen infectiegevaar/geen infectie aanwezig

Kies daar uit, als dat nodig is, de acties:

Uitvoeren: alle handelingen die je doet / overneemt

en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en bewaken

en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf de acties/ maatregelen ter bestrijding/preventie van een infectie/ outbreak worden genomen. Is contactisolatie noodzakelijk?

Is er een zorgvraag als het gaat om zicht?

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

Zeer veel moeite zien/blind

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Veel moeite met zien

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

Enige moeite met zien

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

Lichte moeite met zien

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Geen moeite met zien

Kies daar uit, als dat nodig is, de acties:

Uitvoeren: alle handelingen die je doet / overneemt

en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en bewaken

en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf:

- Waaruit opheffen gezichtsproblematiek bestaat. Denk aan risicosignalering zicht, wel / geen bril/lenzen, spullen op dezelfde plaats neerzetten, verlichting.

Is er een zorgvraag als het gaat om horen?

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

Zeer ernstige doofheid is vastgesteld / is gemeten

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Ernstige doofheid is vastgesteld / is gemeten

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

Matige doofheid is vastgesteld / is gemeten

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

Lichte doofheid is vastgesteld / is gemeten

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Geen doofheid is vastgesteld / is gemeten

Kies daar uit, als dat nodig is, de acties:

Uitvoeren: alle handelingen die je doet / overneemt
en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en bewaken
en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf:

- Waaruit het opheffen gehoorproblematiek bestaat.

Is er een zorgvraag als het gaat om het uiten / hanteren van gevoelens rondom eenzaamheid en de band met interpersoonlijke relaties?

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

Client geeft aan zich zeer eenzaam te voelen

Relatie met familie/netwerk is niet in beeld

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Client geeft aan zich eenzaam te voelen

Relatie met familie/netwerk is nauwelijks in beeld

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

Client geeft aan zich af en toe eenzaam te voelen

Relatie met familie/netwerk is deels in beeld

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

Client geeft aan zich bijna nooit eenzaam te voelen

Relatie met familie/netwerk is grotendeels in beeld

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Client geeft aan zich nooit eenzaam te voelen

Relatie met familie/netwerk is in beeld

Uitvoeren: alle handelingen die je doet / overneemt
en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en bewaken
en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf:

- Welke acties worden ondernomen om de bewoner /cliënt zo min mogelijk last te laten ondervinden van eenzaamheid, beschrijf de rol van aanwezige interpersoonlijke relaties.

(OVERBELASTING) MANTELZORG

Is er een zorgvraag als het gaat om het verminderen/voorkomen overbelasting mantelzorg. Welke signalen zijn aanwezig en om welke mantelzorgers gaat het?

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

Mantelzorg is zeer overbelast

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Mantelzorg is overbelast

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

Mantelzorg is matig overbelast

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

Mantelzorg is licht overbelast

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Mantelzorg is niet overbelast

Kies daar uit, als het nodig is, de acties:

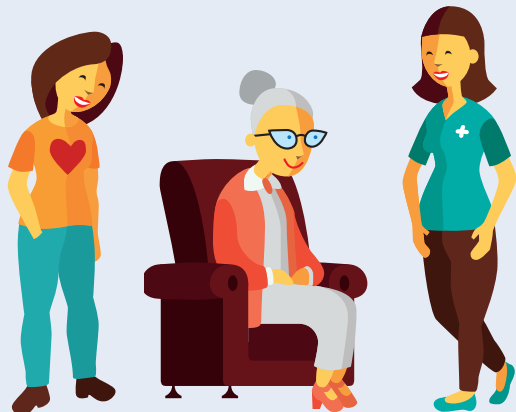
Uitvoeren: alle handelingen die je doet / overneemt
en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en bewaken
en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf:

- Welke acties worden ondernomen om de overbelasting van de mantelzorg minder te laten zijn.

Is er een zorgvraag als het gaat om het voorkomen en signaleren van mishandeling of misbruik?

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

Veiligheid is niet in beeld/zeer onveilige situatie

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Veiligheid is nauwelijks in beeld/onveilige situatie

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

Veiligheid is deels in beeld/matig onveilige situatie

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

Veiligheid is grotendeels in beeld/redelijk veilige situatie

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Veiligheid is volledig in beeld/veilige situatie

Uitvoeren: alle handelingen die je doet / overneemt

en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en bewaken

en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf:

- Welke ondersteuning nodig is. Vermeld of maatschappelijk werk, arts of psycholoog betrokken is. Raadpleeg zo nodig documenten van de meldcode en de veilige zorgrelatie.

Is er een zorgvraag als het gaat om wensen, vragen en problematiek rondom intimiteit en seksualiteit/grensoverschrijdend seksueel gedrag?

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

Client geeft aan in zeer grote mate gebrek te hebben aan intimiteit
Zeer grote mate van grensoverschrijdend seksueel gedrag

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Client geeft aan in grote mate gebrek te hebben aan intimiteit
Grote mate van grensoverschrijdend seksueel gedrag

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

Client geeft aan gebrek te hebben aan intimiteit
matig grensoverschrijdend seksueel gedrag

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

Client geeft aan in lichte mate gebrek te hebben aan intimiteit
Lichte mate van grensoverschrijdend seksueel gedrag

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Client geeft aan geen gebrek te hebben aan intimiteit
Geen grensoverschrijdend seksueel gedrag

Uitvoeren: alle handelingen die je doet / overneemt
en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en bewaken
en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf:

- De acties om de cliënt te ondersteunen in zijn/haar behoeften en vragen rondom intimiteit en seksualiteit/ afspraken rondom grensoverschrijdend seksueel gedrag.

Is er een zorgvraag als het gaat om (het opheffen) van pijn?

Zo ja, bepaal dan de doelen en laat zien wat de score is voor de huidige en de gewenste situatie.

1 = extreme signalen / zeer groot risico/ helemaal niet op orde

Zeer ernstige pijn/zeer vaak pijn aanwezig

2 = ernstige signalen / groot risico/ grotendeels niet op orde

Ernstige pijn/vaak pijn aanwezig

3 = matige signalen / middelgroot risico / half op orde

Matig ernstige pijn/regelmatig pijn aanwezig

4 = minimale signalen / klein risico / grotendeels op orde

Lichte pijn/af ten toe pijn aanwezig

5 = geen signalen / geen risico / geheel op orde

Geen pijn

Kies daar uit, als dat nodig is, de acties:

Uitvoeren: alle handelingen die je doet / overneemt

en/of

Begeleiden: adviseren, instrueren en begeleiden, doorverwijzen en bewaken

en/of

Signaleren: observeren/rapporteren

Werk deze uit en beschrijf:

- Pijnmedicatie aanwezig? Verwijs naar medicatielijst
- Arts, Fysio, Ergo inschakelen/betrokken? Hoe en wanneer acties evalueren, meten effect pijnbestrijding?
- Pijn (met schaal) meten of navragen

Verantwoording

1. Mast, J. (z.j.). Verbeteren doe je zo. Geraadpleegd op 16 juni, 2017, van www.zorgvoorbeter.nl
2. Zelfredzaamheid-Matrix]. (z.j.). Geraadpleegd op 15 juni, 2017, van www.zelfredzaamheidmatrix.nl
3. Persoonsgerichte zorg. (z.j.). Geraadpleegd op 15 juni, 2017, van www.dcmnederland.nl
4. Kwaliteitskader Wijkverpleging. Geraadpleegd op 12 september, 2018, van www.actiz.nl

ZorgvoorKennis